HELSEFELLESSKAP
Innlandet

Vedlegg til sak 31/26

Strategisamling strategisk samarbeidsutvalg 2027

Bakgrunn

Leder og nestleder i Helsefelleskap Innlandet har invitert medlemmene i Strategisk samarbeidsutvalg til strategisamling hvert år siden 2021. Formålet med strategisamlingene er å utvikle likeverdig partnerskap og god samhandlingskultur for Partnerne, og etablere felles forståelse av utfordringsbildet og gi innspill til strategisk satsninger.

Denne saken ber om innspill til hva Partnerne ønsker å fokusere på i strategisamlingen 2027, samt andre viktige momenter for å lykkes med en god strategisamling.

Temaene i strategisamlingene for 2021 – 2026

Alle strategisamlingene har hatt fokus på å utvikle likeverdig partnerskap og god samhandlingskultur. Her følger en kort oversikt over hvordan resultatene fra strategisamlingene er tatt videre i vår samhandling:

- 2021: Partnerskapet utviklet felles verdier på hvordan vi ønsker å bli gjenkjent i vår samhandling. De er beskrevet i strategiplan for Helsefellesskap Innlandet.
- 2022: Partnerne kom med innspill til strategiske satsningsområder, som ble tatt videre i anbefaling til strategiske satsningsområder i Strategiplan for Helsefellesskap Innlandet.
- 2023: Partnerskapet kom med innspill til hva vi skal løse i fellesskap, hvilken samhandlingsarena det skal løses på, kjennetegn på likeverdig partnerskap og suksesskriterier. Dette dannet grunnlaget for anbefaling på faglige samarbeidsutvalg.
- 2024: Partnerne anbefalte forebygging (herunder innbyggerdialog og innsatstrapp) som felles satsning for utvikling av bærekraftige tjenester.
- 2025: Partnerne kom med innspill til forbedring i samhandlingen som la grunnlaget for justering på gjennomføring av strategisk samarbeidsutvalg.
- 2026:. Partnerne har gitt signaler på hemmere i samhandling og hva vi bør operasjonalisere lokalt for å bedre samhandling, som er innspill til revisjonsprosessene for Samarbeidsavtalen og strategiplanen.

Vedlegg 1 beskriver formålet med samlingene i perioden 2021-2026.

Strategiske prosesser i Helsefellesskap Innlandet og Nasjonalt

Partnerskapsmøtet ber i sak 06.26 i møtet 19.06.26 om at Strategisk samarbeidsutvalg legger til rette for å forankre og følge opp signalene fra Helsereformutvalget.

Strategisk samarbeidsutvalg har i 2026 gitt signaler om at vi bør fokusere på etterlevelse av Samarbeidsavtalen og operasjonalisere hemmere i samhandlingen, samt spisse og samordne strategiske satsninger mellom partnerne i revidering av Strategiplan. I begge revisjonsprosessene peker vi på å ta med anbefalinger fra Helsereformutvalget i videre arbeid.

Dialogmøtene gir signaler om behovet for i større grad kan få mer forpliktelse inn i samarbeidet, bedre innovasjonsriggen mellom oss med utredning, avklaring av konsekvenser og konkludere.

Nasjonalt er det flere satsninger, som alle peker i retning av behovet for raskere omstilling og innovasjon eks: Prosjekt X som en del av kunnskapsgrunnlaget med arbeidet med ny helsereform. 26_2974-3Svar på oppdrag TB2025-107 Sluttrapport Prosjekt X med vedlegg.pdf. Vedlegg 2 beskriver Helsedirektoratets vurdering og anbefaling til Helse- og omsorgsdepartementet (Prosjekt X).

Helsereformutvalget la frem sin anbefaling 2. nov og presenteres i sak 29/26. Vedlegg 3 beskriver helsereformutvalgets overordnede anbefaling.

Debatthefte KS for 2027 har fokus på sterkere sammen, sterkere samarbeid og større kommuner, arbeidsgivere med et helhetlig ansvar. Sterkere sammen Debatthefte 2027.

Vurdering og anbefaling

Helsefellesskap Innlandet bør fortsette å jobbe kontinuerlig for å utvikle likeverdig partnerskap og god samhandlingskultur. Dette er en omstillings og utviklingsjobb, der strategisk samarbeidsutvalg er rollemodell for utviklingen.
Partnerne bør også sikre felles forståelse av de nasjonale satsningene og utvikle samsyn på hvordan de nasjonale satsningene påvirket vårt felles ansvar for å sikre likeverdige og bærekraftige tjenester til pasientene.
Hvordan samhandler vi og hvordan sikrer vi felles forståelse av det totale utfordringsbilde, er viktige momenter for å lykkes med felles omstillingen;

- Hvordan samhandle for å lykkes med vår felles omstilling? (operasjonalisere hemmere i dagens samhandling).
- Revidering av strategiplan – felles forståelse av utfordringsbilde og felles forståelse av satsningene mot Mjøssykehus og bærekraftige tjenester i kommunen.
- Innspill fra dialogen i sak 29.26 helsereformutvalg anbefalinger.

Vi tar felles dialog i møtet og spisser hva vi setter fokus på i strategisamlingen.

Forslag til vedtak

Strategisk samarbeidsutvalg ber sekretariatet ta med innspillene på formål og gjennomføring til videre planlegging av strategisamling for strategisk samarbeidsutvalg i 2027.

Vedlegg

1. Beskrivelse av temaene i strategisamlingene perioden 2021-2025.
2. Helsedirektoratets vurdering og anbefaling til Helse- og omsorgsdepartementet (Prosjekt X).
3. Helsereformutvalgets overordnede anbefaling

Vedlegg 1: Beskrivelse av temaene i strategisamlingene i perioden 2021-2026

Oversikten under beskriver formål med strategisamlingene 2021-2026 og hvordan resultatene er tatt videre i samhandlingen:

- 2021: Bli kjent å jobbe med kultur, verdier, og håndtering av uenighet/ konflikt. Dette var første strategisamling, før etablering av Helsefellesskap Innlandet 1.1.2022. Partnerskapet utviklet felles verdier, som er beskrevet i strategiplanen, og beskriver hvordan vi ønsker å bli gjenkjent i samhandlingen.
- 2022: Fortsette prosess å bli kjent. Utvikle felles forståelse av utfordringer og mulige satsningsområder, som en del av prosessen for å utarbeide forslag til strategiplan for Helsefellesskap Innlandet. Partnerne kom med innspill til strategiske satsningsområder, som ble tatt videre i anbefaling til strategiske satsningsområder i strategiplan.
- 2023: Utvikle oss som likeverdige partnere og god samhandlingskultur, samt felles forståelse av hva vi skal løse i fellesskap i Helsefellesskap Innlandet. Partnerskapet kom med innspill til hva vi skal løse i fellesskap, hvilken samhandlingsarena det skal løses på, kjennetegn på likeverdig partnerskap og suksesskriterier. Dette er grunnlaget til anbefaling på faglige samarbeidsutvalg.
- 2024: Utvikle oss som likeverdige partnere og god samhandlingskultur, og utvikle felles forståelse på samordning av strategiske omstillingsprosesser og hvordan forebygging kan understøtte utvikling av bærekraftige satsninger. Partnerne anbefalte forebygging (herunder innbyggerdialog og innsatstrapp) som felles satsning.
- 2025: Videreutvikle medlemmene sin rolle og samhandlingskultur som likeverdige Partnere og styrke samsyn på etterlevelse av våre felles verdier, felles forståelse av mål og ambisjonsnivå og samhandler for å ta viktige beslutninger til innbygger sitt beste. La grunnlaget for justering på gjennomføring av SSU.
- 2026: Videreutvikle vår rolle og samhandlingskultur som likeverdige partnere, samt styrke samsyn på hvordan nasjonale satsninger påvirker samhandling, hvordan ny sykehusstruktur og store kommunale omstillinger påvirker hverandre og hvordan vi tar viktige beslutninger til innbygger sitt beste. Partnerne har gitt signaler på hemmere i samhandling og hva vi bør operasjonalisere lokalt for å bedre samhandling. Herunder er dette innspill til revisjonsprosessene for Samarbeidsavtale og strategiplan.

Vedlegg 2: Helsedirektoratets vurdering og anbefaling til Helse- og omsorgsdepartementet (Prosjekt X).

På bakgrunn av erfaringene fra Prosjekt X anbefaler Helsedirektoratet at det videre helsereformarbeidet i større grad retter oppmerksomheten mot implementering, videreføring, kunnskapsutvikling og spredning av løsninger som viser lovende resultater, fremfor at hovedvekten legges på utvikling av nye enkeltprosjekter.

Helsedirektoratet anbefaler særlig at:

- Nasjonale satsinger og virkemidler i større grad understøtter hele løpet fra utvikling og pilotering til implementering, ordinær drift og spredning
- Læring, veiledning og gjenbruk av erfaringer systematiseres, og at Helsedirektoratet sammen med KS og RHF-ene tar en tydelig rolle i dette arbeidet
- Eksisterende samarbeidsstrukturer, særlig helsefellesskapene, videreutvikles for å understøtte felles prioriteringer, implementering og oppfølging, og at det utredes om kommuner og helseforetak bør få større juridisk handlingsrom til å samorganisere tjenester
- Finansielle virkemidler bør videreutvikles for å bedre understøtte samhandling, forebygging og varig drift, blant annet gjennom justeringer i tilskuddsordninger og egenandelsregelverk
- Innføring av nasjonale digitale samhandlingsløsninger prioriteres, samtidig som behovet for felles digitale behandlings- og oppfølgingsplaner og andre udekkede behov følges opp av Helsedirektoratet
- Arbeidet med bedre tilgang til data for styring, evaluering og individuell helsehjelp videreføres
- Handlingsrommet i dagens regelverk utnyttes bedre gjennom veiledning fra Helsedirektoratet, samtidig som det vurderes egne forsøkshjemler i helselovgivningen
- Videre utprøving og eventuell læringsbasert spredning kobles til systematisk oppfølging og evaluering, slik at erfaringene både kan brukes nå og gi et grunnlag for senere beslutninger om skalering og eventuell nasjonal innføring.

Samlet viser Prosjekt X at lokale utprøvinger gir viktig kunnskap om hvordan mer sammenhengende tjenester kan utvikles, men også at varig endring krever at virkemidler innen styring, finansiering, regelverk, digitalisering, databruk og kunnskapsutvikling ses i sammenheng.

Prosjekt X gir ikke grunnlag for å anbefale nasjonal innføring av bestemte tjenestemodeller nå, men gir et tydeligere grunnlag for å prioritere hvilke arbeidsformer og modeller som bør følges videre og hvilke rammebetingelser som må utvikles for at lokal utprøving skal kunne bli til varig og bredere praksis.

Vedlegg 3: Helsereformutvalgets overordnede anbefaling

Helsereformutvalget la frem utredningen 2. november med følgende overordnede anbefalinger jf NOU (s.379-405.):

- Fortsatt delt sørge-for-ansvar mellom kommuner og den statlige spesialisthelsetjenesten.
- En nærhelsereform.
- Helsefellesskapene endres til strategiske helseutvalg.
- En tverrfaglig teambasert allmennmedisinsk tjeneste.
- En sammenhengende akuttmedisinsk kjede.
- Kunnskapsgjennomgang av rehabiliteringsfeltet.
- Økt kapasitet i tjenestene innen psykisk helse.
- En felles helse- og omsorgstjenestelov.
- Lovendringer for bedre samarbeid og harmonisering.
- En årlig helse- og omsorgstjenestemelding til Stortinget.
- Små kommuner er for sårbare.
- Endringer i styringen av spesialisthelsetjenesten.
- Finansieringsordninger som bidrar til samhandling og riktig ressursbruk.
- Sammenheng mellom drift og investering.
- Avtaler med private som understøtter pasientens valgfrihet.
- Digitalisering.
- Bedre styringsinformasjon.

Link til NOU En helsetjeneste: NOU 2026: 12